

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ

ЄВДОКІМЕНКО Світлана Вікторівна - доцент, д.ю.н., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та адміністративного права ТОВ «Харківський університет»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2924-6621>,

ЄВДОКІМЕНКО Сергій Анатолійович - к.ю.н., доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та адміністративного права ТОВ «Харківський університет»

ORCID: 0000-0003-4700-9777

УДК 343.983(477)

DOI 10.32782/LAW.UA.2020.3.28

У статті розглянуті питання фінансового співробітництва між Україною та Європейським Союзом (далі-ЄС) для подолання кризових явищ в економіці України, визначені базові принципи реформування управління фінансовою системою України та заходи, що пов'язані з адаптацією національного законодавства України до законодавства країн - членів ЄС.

Ключові слова: фінансове співробітництво, внутрішній контроль, фінансовий ринок, зовнішній аудит, адаптація законодавства, Дорожня карта, директива ЄС.

Постановка проблеми

Забезпечення покращення функціонування та подальшого розвитку фінансового сектору України у рамках базових принципів реформування на міжнародних стандартах передбачає виконання умов Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, шляхом поступового наближення законодавства України до рівня країн – членів ЄС.

Стан дослідження проблеми

У процесі вивчення заходів удосконалення законодавчої бази України відповідно до умов Угоди між Україною та ЄС можна виділити: висновки Експертизи законопроекту № 2456 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення захисту прав споживачів фінансових по-

слуг законопроектів», що надані Парламентською експертною групою з євроінтеграції; «Аналіз чинної нормативної бази системи контролю за використанням публичних фінансів в Україні», підготовлену М. Семеряк, з експертним супровідом Ю. Слободяник, І. Піонтківською, В. Дубровським (загальне керівництво проекту А. Андрушків); Угоду про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку, шляхом поступового наближення законодавства України до рівня країн – членів Європейського Союзу (далі- Угода між Україною та ЄС); Бюджетний кодекс України; Податковий кодекс України; Митний кодекс України; Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004р.; Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 08.02.2017 № 142-р та Дорожню карту законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку.

Метою і завданням дослідження статті є проведення досліджень щодо визначення заходів фінансового співробітництва, що пов'язані з розвитком бюджетної політики,

внутрішнього контролю і зовнішнього аудиту. А також вивчення напрямків адаптації законодавства України до законодавства країн – членів ЄС.

Наукова новизна дослідження полягає у дослідженні та систематизації заходів економічного співробітництва між Україною та ЄС, встановлення досягнутого рівня за напрямками удосконалення законодавства України.

Виклад основного матеріалу

Як свідчать висновки «Аналізу чинної нормативної бази системи контролю за використанням публічних фінансів в Україні» А. Андрушкова, М. Семеряк (та інших) з посиланням на Звіт Рахункової палати на 2016 рік, підтвердженням неякісного управління та відсутності належного фінансового та організаційного контролю в Україні, що створює передумови для неефективного чи незаконного використання державних фінансів, є значні суми бюджетних правопорушень та недоліків в адмініструванні публічних коштів – 11,3 млрд.грн. [1, с.6]. Вирішення цієї проблеми можливе тільки на умовах реформування фінансової системи країни. Таке реформування визначають заходи згідно з Угодою між Україною та ЄС. Так, відповідно до статті 346 Глави 3 Управління державними фінансами: бюджетна політика, внутрішній контроль і зовнішній аудит Розділ V Економічне та галузеве співробітництво Угоди між Україною та ЄС передбачає, що співробітництво в галузі управління державними фінансами спрямовується на забезпечення розвитку бюджетної політики і надійних систем внутрішнього контролю та зовнішнього аудиту, що базується на міжнародних стандартах, а також відповідають основоположним принципам підзвітності, прозорості, економності, ефективності та результативності [2, ст.346]. Таким чином, серед визначених основних складових частин реформування фінансової системи України встановлено розвиток: 1) внутрішнього контролю, 2) зовнішнього аудиту.

Згідно зі статтею 347 Глави 3 Розділу V Угоди між Україною та ЄС, серед іншого, Сторони обмінюються інформацією,

досвідом, найкращою практикою та здійснюють інші заходи, зокрема, щодо такого: 1) у галузі зовнішнього аудиту імплементації стандартів та методик Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), а також обміну найкращими практиками ЄС у галузі зовнішнього контролю та аудиту державних фінансів з особливим акцентом на незалежності відповідних органів Сторін; 2) у галузі державного внутрішнього фінансового контролю: - подальшого розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю шляхом гармонізації з міжнародно визнаними стандартами (Інститут внутрішніх аудиторів (ІА), Міжнародна федерація бухгалтерів (IFAC), INTOSAI) та методологіями, а також найкращою практикою ЄС щодо внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в державних органах [2, ст.347, п.2, 3].

За п.3 ст.26 Бюджетного кодексу України внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності бюджетної установи та її підвідомчих установ [3, ст.26, п.3].

Дослідження цієї теми вже неодноразово проводилися, але слід зазначити, що розкрита вона була не в повному обсязі. Тема була розглянута такими авторами, як А.Андрушковим, М.Семеряк (з експертним супровідом Ю.Слободяник, І.Піонтківської, В.Дубровського) у підході до наступного визначення елементів формування єдиної системи державного фінансового контролю, серед яких:

-нормативне визначення та регламентація базових понять, принципів та засад функціонування державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю та державного зовнішнього фінансового контролю на рівні системоутворюючих законодавчих актів;

-чітке нормативне регулювання та вдосконалення механізмів взаємодії органів контролю за використанням публічних фінансів – Рахункової палати, Державної аудиторської служби, внутрішніх аудиторів

Центрального органу виконавчої влади, з органами правопорядку для підвищення результативності та ефективності системи контролю публічних фінансів та забезпечення невідворотності покарання за вчинені правопорушення;

-створення єдиної інформаційно-аналітичної бази даних щодо проведених контрольних заходів, їх результатів, прийнятих за їх результатами рішень і вжитих заходів. При цьому, для забезпечення становлення та розвитку системи державного внутрішнього фінансового контролю рекомендується:

-розробка Департаментом гармонізації Державного внутрішнього фінансового контролю концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю та деталізованого плану дій для її втілення;

-розробка та затвердження нормативно-правової бази щодо забезпечення незалежності підрозділів внутрішнього аудиту та контролю якості їх діяльності, що гарантуватиме забезпечення їх функціональності;

-деталізація та регламентування процедур та стандартів здійснення внутрішнього контролю в Центральному органі виконавчої влади [1, с.8-9].

Також слід погодитися з визначенням наступних заходів у частині розвитку та повноцінного нормативного регулювання зовнішнього державного фінансового контролю:

-підготовка та прийняття зміни до статті 98 Конституції України щодо визнання Рахункової палати України вищим органом державного аудиту, оскільки стандарти Міжнародної організації вищих аудиторських інституцій (INTOSAI) передбачають закріплення цього статусу на конституційному рівні;

-підготовка та ухвала зміни до Закону України «Про Рахункову палату» стосовно визначення її повноважень щодо контролю за надходженням і витрачанням коштів не лише державного, а й місцевих бюджетів з можливим подальшим розширенням повноважень до аудиту операцій з усіма сусільними ресурсами;

-розробка і впровадження дієвих механізмів забезпечення своєчасного реагування

на виявлені Рахунковою палатою порушення задля підвищення результативності та ефективності системи Державного фінансового контролю;

-імплементация в повному обсязі Міжнародних стандартів роботи вищих аудиторських інституцій (ISSAI) у діяльність Рахункової палати;

-координація та подальше розмежування повноважень Державної аудиторської служби та Рахункової палати в частині здійснення фінансового аудиту [1, с.9].

Фінансове співробітництво між Україною та Європейським Союзом у рамках Угоди передбачає поступове наближення українського законодавства до законодавства країн-членів ЄС. З цією метою затверджені:

- Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004р.(із змінами, остання згідно із Законом України №2581, редакція від 04.11.2018 р.);

- Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 08.02.2017 № 142-р;

- Дорожня карта законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку на 2018 – 2019 роки (Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України, опубліковано 28 лютого 2018 р.).

Ці документи є базовими, що встановлюють основні завдання розвитку фінансового управління в Україні.

Згідно з абз.2 Розділу I (Загальні положення) Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Затверджено Законом України від 18.03.2004 р.№1629-IV), метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС є досягнення відповідності правової системи України *acquis communautaire* з урахуванням критеріїв, що висувуються ЄС до держав, які мають намір вступити до нього. При цьому, **acquis communautaire (acquis)**

– правова система ЄС, яка включає акти законодавства ЄС (але не обмежується ними), прийняті в рамках Європейського співтовариства, Спільної зовнішньої політики та політики безпеки і Співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ; **адаптація законодавства** – процес приведення законів України та інших нормативно-правових актів у відповідність з *acquis communautaire* [4].

Як пріоритетні сфери для здійснення адаптації законодавства України в Розділі V визначені: митне право; законодавство про компанії; банківське право; бухгалтерський облік компаній; податки, включаючи непрямі; інтелектуальна власність; охорона праці; фінансові послуги (у тому числі послуги в системі накопичувального пенсійного забезпечення); правила конкуренції; державні закупівлі; охорона здоров'я та життя людей, тварин і рослин; довкілля; захист прав споживачів; технічні правила і стандарти; енергетика, включаючи ядерну; транспорт. Механізм здійснення адаптації законодавства в зазначених сферах викладено в Розділі VI, а саме:

- визначення актів *acquis communautaire*, які регулюють правовідносини у відповідній сфері;
- переклад визначених актів на українську мову;
- здійснення комплексного порівняльного аналізу регулювання правовідносин у відповідній сфері в Україні та в Європейському Союзі;
- розроблення рекомендацій щодо приведення законодавства України у відповідність з *acquis communautaire*;
- проведення економічного, соціального та політичного аналізу наслідків реалізації рекомендацій;
- визначення переліку законопроектних робіт;
- підготовка проектів законів України та інших нормативно - правових актів, включених до переліку законопроектних робіт, та їх прийняття;
- моніторинг імплементації актів законодавства України.
- перевірка проектів законів України та інших нормативно-правових актів на їх відповідність *acquis communautaire* з метою не-

допущення прийняття актів, які суперечать *acquis* Європейського Союзу [4].

Розвитку процесу наближення законодавства України до законодавства ЄС служить і затвердження Кабінетом Міністрів України Стратегії реформування системи управління публічними фінансами на 2017-2020 роки.

Серед основних завдань цієї Стратегії є:

- повноцінне впровадження стратегічного та середньострокового бюджетного планування, що забезпечить розподіл ресурсів відповідно до визначених пріоритетів держави та посилення загальної бюджетно-податкової дисципліни;
- запровадження дієвої системи планування і оцінювання виконання державного бюджету, підвищення ролі і відповідальності головних розпорядників бюджетних коштів щодо визначення пріоритетів своєї діяльності та ефективного використання таких коштів для їх досягнення;
- підвищення ефективності державних видатків завдяки проведенню комплексного аналізу доцільності та ефективності видатків і зміни підходів до їх здійснення шляхом переходу від утримання установ до надання якісних державних послуг;
- підвищення якості та ефективності адміністрування податків і зборів та рівня дотримання вимог податкового законодавства;
- посилення контролю за фіскальними ризиками та здійснення заходів для їх мінімізації, зокрема щодо державних підприємств, державних гарантій та інших умовних боргових зобов'язань;
- забезпечення стратегічного розподілу та проведення моніторингу державних інвестицій;
- підтримка процесу бюджетної децентралізації шляхом забезпечення чіткого розподілу відповідних повноважень і ресурсів, а також забезпечення підзвітності місцевих бюджетів;
- підвищення рівня управлінської підзвітності та ефективності внутрішнього контролю та аудиту в органах влади на центральному та місцевому рівні [5].

Виконання зазначених завдань забезпечує розвиток складових частин системи

управління державними фінансами за такими напрямками, вказаними у Стратегії:

- дотримання загальної бюджетно-податкової дисципліни у середньостроковій перспективі (податкова система; макроекономічне та бюджетне прогнозування; середньострокове бюджетне планування; управління фіскальними ризиками; управління державним боргом; управління ліквідністю);

- підвищення ефективності розподілу ресурсів на рівні формування державної політики (стратегічне планування; програмно-цільовий метод; міжбюджетні відносини та фіскальна децентралізація);

- забезпечення ефективного виконання бюджету (система публічних закупівель; управління державними інвестиціями; бухгалтерський облік у державному секторі; державний внутрішній фінансовий контроль; державний фінансовий контроль; незалежний зовнішній фінансовий контроль; підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами; прозорість бюджету та участь громадян у бюджетному процесі; застосування інформаційних технологій в управлінні державними фінансами) [5].

Важливою віхою на шляху виконання заходів за Угодою між Україною та ЄС є прийняття Дорожньої карти законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку на 2018 – 2019 роки (далі – Дорожня карта).

Дорожня карта – це перелік законопроектів поділених на три блоки: Блок 1. Законопроекти, які підготовлені до розгляду у сесійній залі (ухвалені профільними комітетами, доопрацьовані, погоджені). Блок 2. Законопроекти, які потребують додаткового опрацювання, погодження, уточнення позицій перед внесенням на розгляд у сесійну залу. Блок 3. Законопроекти, щодо яких тривають політичні консультації. Кожен блок поділений за напрямками виконання Угоди між Україною та ЄС. Загальна кількість законопроектів дорівнює 57 (20 у блоку 1, 24 у блоку 2, 13 у блоку 3). За на-

прямками: Політичний діалог, національна безпека та оборона – 4 (по блоках 2+1+1); Інтелектуальна власність – 5 (3+2+0); Технічні бар'єри в торгівлі - 3 (2+1+0); Митні питання – 4 (2+2+0); Фінансові послуги – 5 (2+1+2); Енергетика та енергонезалежність – 5 (2+2+1); Підприємництво – 4 (3+0+1); Сільське господарство та розвиток сільських територій - 1 (1+0+0); Цінні папери – 2 (2+0+0); Навколишнє природне середовище – 3 (1+1+1); Юстиція, свобода, безпека, права людини – 2 (0+1+1); Санітарні та фітосанітарні заходи – 4 (0+4+0); Соціальна політика та трудові відносини – 4 (0+1+3); Транспорт – 8 (0+7+1); Захист прав споживачів – 1 (0+1+0); Страхування – 1 (0+0+1); Статистика та обмін інформацією – 1 (0+0+1)[6].

У той же час, при розробці кожного законопроекту слід мати на увазі забезпечення відповідності умов законопроекту чинним нормам фінансового співробітництва згідно Угодою між Україною та ЄС. Така відповідність досягається лише за допомогою проведення експертизи законопроекту. Розглянемо механізм можливого порівняння проєктованих законодавчих норм з умовами Угоди між Україною та ЄС та пов'язаними з нею документами, на прикладі Експертизи законопроекту № 2456 виконаної Парламентською експертною групою з євроінтеграції [7]:

- перш за все дається загальна характеристика законопроекту: його мета, перелік основних завдань, умови дії (у тому числі посилання на умови Угоди між Україною та ЄС, на виконання яких спрямований цей законопроект) та інше;

- серед документів, пов'язаних з Угодою між Україною та ЄС, виділяються:

Директива № 2007/64/ЄС Європейського Парламенту та рад від 13 листопада 2007 року про послуги оплати на внутрішньому ринку, якою вносяться зміни до Директив UA/EU/Appendix XVII-2/ua 10 №№ 97/7/ЄС, 2002/65/ЄС, 2005/60/ЄС та 2006/48/ЄС та відміняється Директива № 97/5/ЄС (далі – Директива 2007/64). Додаток XXXIX до Угоди між Україною та ЄС передбачає зобов'язання України поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС, зо-

крема до Директиви № 93/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5.04.1993 про недобросовісні умови у споживчих контрактах (далі-Директива 93/13) та Директива-№ 2008/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23.04.2008 про кредитні угоди для споживачів, яка скасовує Директиву Ради №87/102/ЄС(далі-Директива 2008/48);

- встановлюється відповідність Директиві 2007/64. Наприклад, по відношенню до законопроєкту № 2456 визначено що відсутність деталізації порядку та умов відкликання згоди споживача може розглядатися як невідповідність статті 54 Директиви 2007/64. Варто зауважити, що положення Директиви повинні бути впроваджені протягом 5 років з дати набрання чинності цією угодою [7].

Встановлюється відповідність Директиви 93/13. При цьому визначається що у Директиві 93/13 встановлені критерії, згідно з якими умови договору зі споживачами вважаються несправедливими, а також правові наслідки використання таких умов. Варто зауважити, що Додатком XXXIX до Угоди між Україною та ЄС положення Директиви повинні бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності цієї угодою. По відношенню до відповідності Директиві 2008/48 вказано, що вона регламентує порядок, умови надання споживчого кредиту та захист прав споживачів такого кредиту. Встановлюється, чи не суперечать положення законопроєкту, що стосуються споживчого кредиту Директиві 2008/48 [7].

Надалі даються висновки у вигляді політико-правового обґрунтування Законопроєкту, де викладаються встановлені результати відповідності розглядаємих Директив (наприклад, наявність розбіжностей норм законопроєкту стосовно окремих Директив) та визначається можливість прийняття законопроєкту з поправками або без них.

Висновки

Таким чином, можна зробити висновок, що здійснення фінансового співробітництва у рамках дії Угоди між Україною та Європейським Союзом з метою покращення фінансового стану України забезпечується розробкою та прийняттям законопроєктів,

удосконаленням чинних законодавчих актів на підставі їх відповідності міжнародним стандартам.

Для забезпечення фінансового співробітництва України з Європейським Союзом визначені пріоритетні сфери для здійснення адаптації законодавства України та їх механізм здійснення, що включає повноцінне впровадження стратегічного та середньострокового бюджетного планування, підвищення якості та ефективності адміністрування податків і зборів та рівня дотримання вимог податкового законодавства, посилення контролю за фіскальними ризиками та здійснення заходів для їх мінімізації. Визначено базові принципи реформування управління фінансовою системою України і заходи, що пов'язані з адаптацією національного законодавства України до законодавства країн - членів ЄС, що необхідно для подолання кризових явищ в економіці України та її фінансової стабільності.

Література

1. Аналіз чинної нормативної бази системи контролю за використанням публичних фінансів в Україні – Київ 2018. Документ розроблено та опубліковано ГО «Центр UA» за підтримки проєкту «Ефективне управління державними фінансами», який реалізується федеральною компанією Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Урядів Німеччини та Великої Британії. Підготовлено Мартою Семеряк. Експертний супровід Юлія Слободяник, Ірина Піонківська, Володимир Дубровський. Загальне керівництво проєкту Андрій Андрушків/ Центр спільних дій: взаємодія заради змін м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 4/6 centreua.org[facebook.com/CentreUA.org](https://www.facebook.com/CentreUA.org) [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

[/file:///C:/Users/D899~1/AppData/Local/Temp/Rar\\$DIa0.617/Журнал_2018_Аналіз_чинн_норм_бази_системи_контр.pdf](file:///C:/Users/D899~1/AppData/Local/Temp/Rar$DIa0.617/Журнал_2018_Аналіз_чинн_норм_бази_системи_контр.pdf)

2. Угода про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого боку [угоду ратифіковано законом № 1678-VII від 16.09.2014] [Електронний ре-

сурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України від 24.12.2010 - 2010 р., № 50, / № 50-51 /, стор. 1778, стаття 572. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

4. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004р.(зі змінами, остання згідно Закону України №2581, редакція від 04.11.2018 р.);

5. Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки (Затверджено Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки» від 08.02.2017 № 142-р від 08.02.2017 № 142-р).

6. Дорожня карта законодавчого забезпечення виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони на 2018 – 2019 роки (Департамент інформації та комунікацій з громадськістю Секретаріату Кабінету Міністрів України, опубліковано 28 лютого 2018 р.).

**Євдокіменко С. В., Євдокіменко С.А.
ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ З
ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ**

У статті розглянуто ряд питань забезпечення фінансового співробітництва України з Європейським Союзом, адаптації законодавства України до законодавства ЄС для реформування управління фінансовою системою України у рамках дії міжнародних стандартів, що пов'язано з розвитком бюджетної політики, внутрішнього контролю і зовнішнього аудиту, а також з вивченням напрямків адаптації законодавства України до законодавства країн – членів ЄС.

Метою адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу є

досягнення відповідності правової системи України міжнародним стандартам з урахуванням критеріїв, що висуваються ЄС до держав, які мають намір вступити до нього, що включає акти законодавства ЄС, прийняті в рамках Європейського співтовариства: спільної зовнішньої політики та політики безпеки і співпраці у сфері юстиції та внутрішніх справ.

Для забезпечення фінансового співробітництва України з Європейським Союзом визначені пріоритетні сфери для здійснення адаптації законодавства України та їх механізм здійснення, що включає повноцінне впровадження стратегічного та середньострокового бюджетного планування, підвищення якості та ефективності адміністрування податків і зборів та рівня дотримання вимог податкового законодавства, посилення контролю за фіскальними ризиками та здійснення заходів для їх мінімізації. Виконання зазначених завдань забезпечує розвиток складових частин системи управління державними фінансами.

У статті розглянуті питання фінансового співробітництва між Україною та Європейським Союзом та визначено базові принципи реформування управління фінансовою системою України і заходи, що пов'язані з адаптацією національного законодавства України до законодавства країн - членів ЄС, що необхідно для подолання кризових явищ в економіці України та її фінансової стабільності.

Ключові слова: *фінансове співробітництво, внутрішній контроль, фінансовий ринок, зовнішній аудит, адаптація законодавства, Дорожня карта, директива ЄС.*

**Yevdokimenko S.V., Yevdokimenko S.A.
LEGAL PRINCIPLES OF FINANCIAL
COOPERATION OF UKRAINE WITH THE
EUROPEAN UNION**

The authors of the article have studied a number of issues of ensuring financial cooperation of Ukraine with the European Union, adaptation of Ukrainian legislation to the EU legislation in order to reform the management of Ukraine's financial system within the framework of international standards, related to the development of budget policy, internal control

and external audit, as well as to studying the directions of adaptation of Ukrainian laws to the legislation of the EU Member States.

The purpose of adapting the Ukraine's laws to the legislation of the European Union is to achieve the compliance of the legal system of Ukraine with international standards taking into account the criteria put forward by the EU to the states intending to join it, including legislative acts of the EU adopted within the European Community: joint external policy of security and cooperation in the field of justice and home affairs.

To ensure the financial cooperation between Ukraine and the European Union, priority areas for adaptation of Ukrainian legislation and their implementation mechanism have been defined. It includes the full implementation of strategic and medium-term budget planning, improving the quality and efficiency of tax and

fees administration and the level of compliance with fiscal legislation, strengthening the control over fiscal risks and implementation of measures to minimize them. The execution of these tasks ensures the development of the components of the public financial management system.

The authors of the article have studied the issues of financial cooperation between Ukraine and the European Union and have determined the basic principles of reforming the management of Ukraine's financial system and measures related to the adaptation of national legislation of Ukraine to legislation of the EU Member States, which is necessary to overcome crises in Ukraine's economy and its financial stability.

Key words: *financial cooperation, internal control, financial market, external audit, adaptation of legislation, Roadmap, EU directive.*

